

Stilbegreppen inom Himalayaklättring

Lift Your eyes for the sky and strive!

Hierarkin inom de olika begreppen tillkommer och ändras i takt med klättringens utveckling i de höga bergen, självfallet också påverkat av intryck ifrån andra klättergrenar.

Solobestigning av ett berg:

Att vara ensam på ett berg eller på tydligt separat led utan gemensamma sträckor och själv ombesörja allt i fråga om:

- Vägval
- Övernattningsplats - i ett fåtal tillfällen viloplats under dagtid (tält, snögrotta, bivack m.m.)
- Mat- och dryckesberedning
- Toalettfaciliteter

Svenska exempel: Tomas Olsson 2003 på Kucksay (sjutusenmetersberg i Tibet)

Internationella ex.: Reinhold Messner på Nanga Parbat (8125m) – nytur - 1978 och 1980 på Mt. Everests (8848m)

nordsida – ny svår kombination av olika turer till toppen.

Tomo Cezen är möjligen den som soloklättrat tekniskt sett svåraste passagera på Lhotses sydvägg till en vändpunkt under toppen (1990).

Unsupported / Av egen kraft:

Att på led med andra klättrare aktiva själv ombesörja:

- Övernattningsplatser
- Mat- och dryckesberedning

Svenska exempel: None

Internationellt: Mrs. Alison Hargreaves bestigning av Mt. Everests (8848m) normalväg på nordsidan 1995.

Alpin stil:

Att klättra från ledens insteg till toppen av berget (så som man generellt gör i alpema):

- i ett svep
- själva bära all utrustning för övernattningsplatser och förplägnad

Det är absolut snyggast att göra så på berg utan andra klättrare än det egna replaget!

Svenska exempel: Per Malmsten, Magner Osnes (N) och Mickael Sundbergs bestigning december 1990 av Ama Dablam.

Internationella ex.: Peter Habeler och Reinhold Messners bestigning av Gasherbrum 1 / Hidden Peak (8.068 m) via Nord-västväggen, en stark kombination av nytt vägval, inga preplacerade läger eller utrustning och på ett 8.000meters berg. Doug Scott, Alex McIntyre och Roger Baxter Jones (?) klättrade även de en nytur på Shisha Pangma (8012m) i alpin stil samma år (?).

1977 klättrade Wojtek Kurtyka, John Porter och Alex McIntyre en nytur på Cangabags Västväg i alpin stil.

Kapsel-stil:

Att förflytta utrustningen inkl. campingen i omgångar, men aldrig längre än till nästa lägerplats. Med andra ord kan man t.ex. tre gånger bära en ryggsäck i taget från sin tältplats till nästa, som Victor Saunders och jag gjorde några dagar december 1996 på Nanga Parbat.

Andra svenska exempel: Shipton Spire (5974 m) 1999 när förstarepetitionen gjordes av leden "Ship of fools". Detta var en "Big-wall-tur" i Himalaya.

Internationellt exempel: Peter Boardman och Joe Taskers bestigning av Changabangs Västväg 1976. Nämnde herrar var möjligen de som skapade uttrycket *Kapsel-stil*!

Lätt vikts-stil:

Att klättra utan hjälp av andra, och innan toppförsök bygga upp ett eller några läger på vägen, innan avslutning i alpin stil.

Svenska exempel: Möjligen Hidden Peak-expeditionen 1999. Boken *Det gömde berget* är väl läsvärd!

Expeditions-stil:

Traditionell uppbyggnad av läger samt eventuell uppsättning av fasta rep uppför berget, och sedan att gå till toppen ifrån sista lägret.

Svenska Exempel: Massor, bl.a. Muztagh Tower expeditionen 1990 och Svenska K2 expeditionen 1993, där vi dock aktivt nyttjade den medicinska syrgasen i framskjutna baslägret under natten 1-2/8.

Expeditions-stil med Sherpas / höghöjdsbärare:

Svenska exempel: Det starka försöket att göra nytur uppför Annapurna 1981 och Dhaulagiri-Expeditionen 2003

Internationella exempel: Förstabestigningen av Nanga Parbat (1953), dock avslutade Herman Buhl ensam sista 7 km och ca 600 höjdmeter t/r.

Expeditions-stil med Sherpas / höghöjdsbärare och syrgas:

Svenska exempel: Samtliga svenska Mt. Everest-expeditioner

Internationellt: T.ex. förstabestigningarna av både Mount Everest (1953) och K2 (1954)

Städexpeditioner:

Definitionen har använts vid många tillfällen för att berättiga till närvaro på plats. En fair städexpedition städar avsevärt mera än den gör publicitet av städandet!

Exempel på städexpeditioner:

1. Japansk expedition som 1990 tog ut ca 10 ton skräpp ifrån K2 och baslägret.
2. En internationell expedition 1990 med deltagande av bl.a. Calle Froste, Oscar Kihlberg, Carl Johan Lagne och M. Reuterswärd, som ifrån Mt. Everest och dess läger transporterade ut ca 5 ton skräpp. Mycket av samlandet gjordes av unga volontärer från New Zealand.
3. Amerikansk expedition 1994 till Mount Everest med bl.a. Scott Fischer, som tog ut ca 2,5 ton.
4. Tina och Thomas Sjögrens exp. 1999 till Mt. Everest, som tog ner 64 syrgasflaskor, ca 275 kg.
5. The Swedish Cleaning Expedition (1999), som möjligen tog ner 25 syrgasflaskor ifrån Mt. Everest, ca 100 kg.
6. Expeditioner som Jensen deltagit i, och som stort set tagit med sig allt skräpp ut och har transporterat ca 10 - 15 kg urladdade batterier med sig hem till Sverige...

Äventyrare:

I mitt tycke de som beger sig ut i okänt land, d.v.s. utan referenser ifrån tidigare genomförda färder i aktuellt område.

Svenska exempel: Sven Hedin, Drottning Maud exp. 1948-51, Grönlandsexpeditionen 1966 och ev. Tina och Tomas Sjögrens Syd- och Nordpolsexpedition under samma år (2002).